

Historie se už učí lépe než dříve. Hm. Teď ještě umět se učit z té historie...

Luděk Navara, MFDnes- Názory, 23.11.2012

Je to dobrá zpráva, ale je to jen první krok.

Moderní české dějiny už čeští dějepisáři zvládnou učit lépe než dřív. Zjistil to rozsáhlý výzkum Ústavu pro studium totalitních režimů. Učitelé by si dnes už nepopletli základní pojmy a určitě by věděli, kdo to byl Heydrich.

Můžeme být s touto informací samozřejmě spokojeni.

Jenže znalost fakt a jmen z našich komplikovaných dějin je jen pouhým počátkem toho všeho. Snaha pochopit vnitřní smysl českých dějin a pochopit jejich směřování nás pronásleduje už od devatenáctého století.

V současnosti se ovšem ten spor smrškl na pouhou sebezáchovu: stačí nám to směšné málo – když budeme učit pravdu o komunismu. Když se zbavíme všech těch učitelek a učitelů, kteří vyrůstali za normalizace a ta doba se jim zadřela pod kůži hlouběji, než si dokážeme představit.

Ale i to je pořád jen ten první krok.

Pravda o komunismu neznamena jen učit, jak to tehdy bylo: že existovalo věčně nedostatkové zboží, že mnozí nesměli studovat a že se nesmělo svobodně cestovat. A že někteří končili ve vězení a jiní mrtví na hraniční čáře.

Pravda o komunismu znamená hledat i smysl toho, jak by to být mělo a proč to nebylo. Hledat příčiny a přemýšlet nad tím, zda nám ta smutná zkušenost s novodobým otroctvím nebyla přece jen k něčemu dobrá.

Přemýšlet o tom, jaké hodnoty máme zastávat, protože komunismus třeba bude za čas opravdu mrtvý a objeví se nové hrozby, kterým budeme muset umět čelit.

Někdo řekne: jsme jen hříčkou, špendlíkem na mapě Evropy.

Jsme jen dílkem skládačky puzzle, jehož podoba je daná tvarem všech dílků okolních. A Evropa je prý příliš roztráštěná a zmatená.

Jenže snaha poučit se z odkazu českých dějin může začít hned a tady. Studenti, kteří se dokázali postavit nesmyslné instalaci komunistické úřednice do vedení krajského školství v jižních Čechách, tu cestu docela dobře kolíkují. Možná vědí (právě z těch neslavných českých dějin), že velké porážky začínají jako docela malé bezvýznamné prohry. Vědí, že je lepší se bránit hned na začátku s menším úsilím. Vědí... No, z těch našich slavných dějin toho mohou vědět opravdu hodně. Tak jen s tím umět pracovat...